

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

ATZINUMI

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums attiecībā uz priekšlikumu Padomes Lēmumam par Eiropas sodāmības reģistru informācijas sistēmas (ECRIS) izveidi, piemērojot Pamatlēmuma 2008/.../TI 11. pantu

(2009/C 42/01)

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 286. pantu,

ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 8. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šo datu brīvu apriti,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un strukturās un par šādu datu brīvu apriti un jo īpaši tās 41. pantu,

ņemot vērā Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājam 2008. gada 27. maijā nosūtīto lūgumu dot atzinumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu,

IR PIENĒMIS ŠO ATZINUMU.

I. IEVADS

1. Komisija 2008. gada 27. maijā apstiprināja priekšlikumu Padomes Lēmumam par Eiropas sodāmības reģistru informācijas sistēmas (ECRIS) izveidi, piemērojot Pamatlēmuma 2008/.../TI 11. pantu (turpmāk — priekšlikums) ⁽¹⁾. Komisija priekšlikumu nosūtīja EDAU, lai tas sniegt atzinumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 28. panta 2. punktu.

⁽¹⁾ COM(2008) 332 galīgā redakcija.

2. Priekšlikuma mērķis ir īstenot 11. pantu Padomes pamatlēmumā par to, kā organizēt un īstenot no sodāmības reģistra gūtas informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm ⁽²⁾ (turpmāk — Padomes pamatlēmums), lai izstrādātu un attīstītu datorizētu dalībvalstu informācijas apmaiņas sistēmu ⁽³⁾. Kā izklāstīts 1. pantā, ar priekšlikumu izveido Eiropas sodāmības reģistru informācijas sistēmu (ECRIS), nosaka informācijas elektroniskas apmaiņas standartizētus formātus, kā arī citus vispārējus un tehniskus īstenošanas aspektus, lai organizētu un sekmētu informācijas apmaiņu.

3. EDAU pauž gandarījumu par to, ka viņam lūdz atzinumu, un iesaka uz šo atzinumu atsaukties priekšlikuma apsvērumos, kā tas līdzīgi darīts vairākos citos tiesību aktos, par kuriem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 45/2001 ir lūgts EDAU atzinums.

II. PRIEKŠVĒSTURE UN KONTEKSTS

4. EDAU atgādina, ka viņš 2006. gada 29. maijā ir devis atzinumu par Padomes pamatlēmumu. Dažus šā atzinuma elementus būtu vērts atgādināt:

— ir uzsvērts standartizēta formāta nozīmīgums, kas ir līdzeklis, lai novērstu sodāmības reģistra informācijas saturs pārprašanu;

⁽²⁾ Pagaidām vēl nav pieņemts; beidzamā Padomes dokumenta redakcija ir pieejama Padomes dokumentu publiskajā reģistrā (Dok. Nr. 5968/08).

⁽³⁾ Priekšlikuma 6. apsvērums.

- ir pausts atbalsts Padomes pamatlēmumā paredzētajam risinājumam neveidot centralizētu Eiropas datu bāzi un nepieļaut tiešu piekļuvi datu bāzēm, jo to būtu grūti uzraudzīt;
  - no sodāmības reģistriem iegūtajai informācijai, arī attiecībā uz personas datiem, ko pārsūta uz trešām valstīm, vajadzētu piemērot Padomes Pamatlēmumu par tādu personas datu aizsardzību, ko apstrādā, policijas un tiesu iestādēm sadarbojoties krimināllietās;
  - informācijas apmaiņas efektivitāte saistībā ar lielajām atšķirībām valstu tiesību aktos par sodāmības reģistriem; ir vajadzīgi papildu noteikumi, lai šo efektivitāti nodrošinātu;
  - dalībvalstu pienākumu sadalījums un grūtības, kas rodas no šīs pienākumu sadales, lai nodrošinātu pienācīgu uzraudzību; pozitīvi ir novērtēta centrālās iestādes izraudzīšanās valstu līmenī.
  - plašā Padomes pamatlēmuma darbības joma, ko piemēro visiem spriedumiem, par kuriem informāciju iekļauj sodāmības reģistros.
5. Šie 2006. gada atzinuma elementi joprojām labi raksturo kontekstu, kurā analizēs pašreizējo priekšlikumu. Jo īpaši kontekstuāli nozīmīgas ir atšķirības valstu sodāmības reģistru tiesību aktos. Šīs atšķirības liek domāt par papildu pasākumiem, lai informācijas apmaiņa pienācīgi darbotos. Protams, priekšlikums izveidot ECRIS pats par sevi ir papildu pasākums. Tomēr arī konteksts turpina mainīties.
6. Pirmkārt, Padomes pamatlēmums un tā īstenošana ar ECRIS priekšlikumu ir viens no vairākiem juridiskiem instrumentiem, lai atvieglotu tiesībaizsardzības jomā notiekošo informācijas apmaiņu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm. Tajos visos ir ņemts vērā pieejamības princips, kas ieviests ar 2004. gada Hāgas programmu ⁽¹⁾. Ja vairumā šo instrumentu galvenā vērība pievērsta policijas sadarbībai, šis instruments ir līdzeklis tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās, kas minēta ES līguma 31. pantā ⁽²⁾. Tomēr tam ir tāds pats mērķis, proti, veicināt tiesībaizsardzības vajadzībām notiekošo informācijas apmaiņu. Daudzos gadījumos šādos instrumentos ir iekļautas vai kā atbalsts paredzētas IT sistēmas un/vai informācijas apmaiņas prakses standartizācija. Priekšlikums izveidot ECRIS šajā ziņā nav izņēmums. Šā priekšlikuma izvērtējumā EDAU izmantos iepriekš uzkrāto pieredzi ar līdzīgiem instrumentiem.
7. Otrkārt, pašlaik attīstās ES datu aizsardzības tiesiskais regulējums. Ir gaidāms, ka 2008. gada beigās pieņems 14. apsvērumā minēto Padomes Pamatlēmumu par tādu personas datu aizsardzību, ko apstrādā, policijas un tiesu iestādēm sadarbojoties krimināllietās (Pamatlēmums par datu aizsardzību — "PLDA"); šo pamatlēmumu kā vispārēju pamatu piemērotu datorizētai apmaiņai ar informāciju, kas iegūta no sodāmības reģistra. Minētajā Padomes pamatlēmumā būs paredzēts datu aizsardzības pasākumu minimums gadījumos, kad starp dalībvalstīm nosūta vai dara pieejamus personas datus vai kad tie jau ir nosūtīti vai darīti pieejami ⁽³⁾. Tas novedīs pie turpmākas valstu tiesību aktu par personas datu izmantošanas nosacījumiem konverģences (Padomes pamatlēmuma *par tādas informācijas apmaiņu, kas gūta no sodāmības reģistra* 9. panta nozīmē).
8. Šajā sakarībā būtu jāuzsver, ka pēc sarunām par PLDA ir ieviestas vairākas izmaiņas, no kurām dažas, visticamāk, īpaši ietekmēs juridisko sistēmu, uz kuras pamata notiek apmaiņa ar informāciju, kas gūta no sodāmības reģistra:
- ierobežota piemērošanas joma, kas tagad attiecas tikai uz tiem personas datiem, ar ko apmainās ar citām dalībvalstīm, un vairs neattiecas uz datiem, ko apstrādā uz vietas vienā dalībvalstī;
  - nav paredzēti efektīvas koordinēšanas mehānismi starp datu aizsardzības iestādēm.
9. Ņemot to vērā, 9. pants pamatlēmumā par apmaiņu ar informāciju, kas gūta no sodāmības reģistra, — ar ko nosaka dažus "personas datu izmantošanas nosacījumus" — ir jāvērtē kā *lex specialis* attiecībā uz datu aizsardzību, kas sniedz papildu garantijas tām garantijām, kas noteiktas ar *lex generalis* — PLDA. Šajā pantā, jo īpaši tā 2. un 4. punktā, ir noteikts mērķa ierobežojuma princips attiecībā uz apmaiņu ar informāciju, kas gūta no sodāmības reģistra. Izņēmumi attiecībā uz šo principu tajā ir atļauti tikai apstākļos, kas skaidri izklāstīti minētajos noteikumos.
10. Treškārt, ciešā saistībā ar šo priekšlikumu, Komisija ir iesniegusi Paziņojumu par Eiropas e-tiesiskuma stratēģiju ⁽⁴⁾. Ar šo paziņojumu Eiropas Komisija ir iecerējusi dot ieguldījumu e-tiesiskuma instrumentu stiprināšanā un izstrādē Eiropas mērogā. Paziņojumā ir ietvertas vairākas ierosmes, kas būtiski ietekmē personas datu aizsardzību, piemēram, drošu apmaiņas tīklu izveide informācijas apmaiņai starp tiesu iestādēm un Eiropas juridisko tulkotāju un tulku datu bāzes izveide. EDAU ir iecerējis reaģēt uz minēto paziņojumu, sagatavojot atsevišķu dokumentu.

⁽¹⁾ OVC 53, 3.3.2005., 1. lpp.

⁽²⁾ Cits piemērs šādai sadarbībai ir informācijas apmaiņa ar Eurojust starpniecību. Šādas informācijas apmaiņas tiesiskajā regulējumā izdarīs grozījumus, pēc tam kad pieņems Padomes lēmumu, ar ko stiprina Eurojust un groza Lēmumu 2002/187/TI (skatīt OV C 54, 27.2.2008., 4. lpp. publicēto ierosmi).

⁽³⁾ Skatīt šā Padomes pamatlēmuma priekšlikuma 1. pantu (jaunākā dokumenta redakcija pieejama Padomes dokumentu reģistrā, 2008. gada 24. jūnijs, Nr. 9260/08).

⁽⁴⁾ Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ceļā uz Eiropas e-tiesiskuma stratēģiju", COM(2008) 0329 galīgā redakcija.

III. PADOMES PAMATLĒMUMĀ PAREDZĒTĀ INFORMĀCIJAS APMAIŅA

11. Padomes pamatlēmuma 11. pantā aprakstīts, kāda informācija ir jānosūta vai kādu informāciju var nosūtīt (panta 1. punktā); tā 3. punktā ir sniegts arī juridiskais pamats šim priekšlikumam. Padomes pamatlēmuma II pielikumā ir dota veidlapa, kas ir jāizmanto informācijas apmaiņai. Tajā norādīta informācija, kas lūguma iesniedzējai dalībvalstij ir jāsniedz, un informācija, kas jāsniedz, atbildot uz šādu lūgumu. Veidlapā var izdarīt grozījumus ar Padomes lēmumu, kā to pašlaik ierosina Komisija.
12. Pamatlēmuma 11. panta 1. punktā nosaka atšķirību starp obligātu informāciju, fakultatīvu informāciju, papildu informāciju un citu informāciju. II pielikumā dotajā veidlapā šādas atšķirības nav paredzētas. Piemēram, informācija par notiesātās personas vecāku vārdiem 11. pantā ir kvalificēta kā fakultatīva informācija, kas ir jānosūta tikai tad, ja ir iekļauta sodāmības reģistrā. II pielikumā nav atspoguļots šādas nosūtīšanas fakultatīvais raksturs.
13. EDAU ierosina izmantot šo reizi, lai pilnībā pārveidotu minēto veidlapu atbilstoši 11. pantam. Tādējādi nosūtāmo personas datu apjomu samazinātu, norādot tikai to informāciju, kas ir patiešām vajadzīga apmaiņai. Minētajā piemērā, šķiet, nav vajadzības automātiski nosūtīt notiesāto personu vecāku vārdus. Šos vārdus nosūtot, nevajadzīgi tiktu nodarīts kaitējums attiecīgajām personām, šajā gadījumā — vecākiem.

IV. SISTĒMA ECRIS

Vispārējās piezīmes

14. Priekšlikuma 3. pants veido tā kodolu. Ar to izveido ECRIS, kuras pamatā ir decentralizēta informācijas tehnoloģijas arhitektūra un kas sastāv no trim elementiem: sodāmības reģistru datu bāzēm dalībvalstīs, kopīgas komunikācijas infrastruktūras un saslēguma programmatūras.
15. EDAU atbalsta pašreizējo priekšlikumu, lai izveidotu ECRIS, ar nosacījumu, ka tiek ņemti vērā šajā atzinumā izklāstītie novērojumi.
16. Šajā sakarībā viņš uzsver, ka, no vienas puses, netiek veidota centrāla Eiropas datu bāze un nav paredzēta tieša piekļuve citu dalībvalstu sodāmības reģistru datu bāzēm, bet, no otras puses, valstu mērogā pienākumus koncentrē dalībvalstu centrālajās iestādēs, kuras izraudzītas saskaņā ar Padomes pamatlēmuma 3. pantu. Šāds mehānisms līdz minimumam ierobežo personas datu uzglabāšanu un apmaiņu, vienlaicīgi arī skaidri nosakot centrālo iestāžu pienākumus. Šādā mehānismā dalībvalstīs ir atbildīgas par valstu sodāmības reģistru datu bāzu darbību un efektīvu informācijas apmaiņas norisi. Tāpat tās ir atbildīgas par saslēguma programmatūru (priekšlikuma 3. panta 2. punkts).

17. Būs kopīga infrastruktūra. Sākotnēji tas būs S-TESTA tīkls (⁽¹⁾), ko var aizstāt ar citu drošu tīklu, kuru ekspluatē Komisija (priekšlikuma 3. panta, 4. punkts). EDAU saprot, ka Komisija ir atbildīga par kopīgo infrastruktūru, kaut arī 3. pantā tas nav noteikts. Juridiskas noteiktības labad, EDAU ierosina precizēt šo pienākumu pašā tekstā.

Pirmais elements: sodāmības reģistru datu bāzes dalībvalstīs

18. 2006. gada 29. maija atzinumā EDAU pauda atbalstu decentralizētai arhitektūrai. Cita starpā tas ļauj izvairīties no personas datu papildu dublēšanas centrālā datu bāzē. Šādas decentralizētas arhitektūras izvēle automātiski nosaka, ka dalībvalstīs ir atbildīgas par sodāmības reģistru datu bāzēm un personas datu apstrādi šajās datu bāzēs. Runājot konkrētāk, dalībvalstu centrālās iestādes ir šo datu bāzu kontrolieres. Kā kontrolieres tās ir atbildīgas par minēto datu bāzu saturu un informācijas apmaiņas saturu. Padomes pamatlēmumā ir noteikti pienākumi notiesāšanas dalībvalstij un attiecīgās personas valstspiederības dalībvalstij.
19. Šajā sistēmā ECRIS ir vienādranga tīkls informācijas apmaiņai starp minētajām valstu datu bāzēm. Vienādranga tīklā, kāds ir ECRIS, pastāv daži riski, kuri ir jāatrisina:
- Praksē pienākumu sadalījums starp dalībvalstu centrālajām iestādēm pats no sevis nedarbojas. Ir vajadzīgi papildu pasākumi, lai nodrošinātu, piemēram, ka informācija, kas ir nosūtīta un saņemta dalībvalstīs (notiesāšanas valsts un valstspiederības valsts) rīcībā, tiek atjaunināta un ir identiska.
  - Šāda arhitektūra rada nevajadzīgi daudz iespēju dažādi tās piemērošanai dažādās dalībvalstīs, ko vēl vairāk veicina ievērojamās atšķirības dalībvalstu tiesību aktos (līdzīgi kā ar sodāmības reģistriem).
20. Tādēļ svarīgākais ir saskaņot minētā tīkla izmantošanu, kā arī ar tā izmantošanu saistītās procedūras. EDAU īpaši norāda uz to, cik svarīgi ir panākt, lai visa tīkla izmantošana norisinātos saskaņoti, ievērojot augstus datu aizsardzības standartus. Tādēļ ārkārtīgi liela nozīme ir īstenošanas pasākumiem, ko pieņems saskaņā ar priekšlikuma 6. pantu. EDAU iesaka iekļaut 6. pantā atsauci uz augsta līmeņa datu aizsardzību kā priekšnoteikumu visu īstenošanas pasākumu pieņemšanai.

(¹) Tīkls Eiropas telemātikas pakalpojumu iestāžu datu savstarpējai apmaiņai.

21. Valstu datu aizsardzības iestādes varētu piedalīties šajā procesā, ar nosacījumu, ka tās darbojas saskaņoti. EDAU ierosina iekļaut apsvērumu, ar ko uzsvērtu datu aizsardzības iestāžu nozīmi, līdzīgi, kā ar 11. apsvērumu un 3. panta 5. punktu norāda, ka Komisija palīdz dalībvalstīm. Jaunajam apsvērumam būtu arī jānodrošina datu aizsardzības iestādes sadarbības.
22. Visbeidzot, EDAU pauž gandarījumu par 3. panta 3. punktā ietvertu noteikumu veicināt labāko pieejamo metožu izmantošanu, lai nodrošinātu citām valstīm nosūtīto sodāmības reģistra datu konfidencialitāti un integritāti. Tomēr būtu vēlams, lai arī kompetentās datu aizsardzības iestādes kopā ar dalībvalstīm (dalībvalstu centrālām iestādēm) un Komisiju iesaistītos šo metožu apzināšanā.

Otrais elements: kopīga komunikācijas infrastruktūra

23. Komisijas atbildība par kopīgu komunikācijas infrastruktūru nozīmē, ka Komisija ir jāuzskata par minētā tīkla nodrošinātāju. Datu aizsardzības mērķiem Komisiju var kvalificēt kā personas datu apstrādātāju Padomes pamatlēmuma par personas datu aizsardzību 2. panta i) punkta nozīmē, kaut arī attiecībā uz ierobežotu uzdevumu: nodrošināt tīklu un garantēt tā drošību. Apstrādājot personas datus saistībā ar tīkla nodrošināšanu vai ja uz datu aizsardzību attiecināmi jautājumi radīsies saistībā ar tīkla drošību, Komisija kā personas datu apstrādātāja būs atbildīga. Šīs Komisijas funkcijas ir salīdzināmas ar tās funkcijām sistēmās *SIS*, *VIS* un *Eurodac*, proti — atbildība par operatīvo vadību (un nevis par personas datu saturu). Šīs funkcijas ir kvalificētas kā “*sui generis* kontrolieris”⁽¹⁾.
24. Kopīgās komunikācijas infrastruktūras pamats, vismaz īstermiņā, būs tīkls *S-TESTA*. *S-TESTA* mērķis ir saslēgt ES struktūras ar valstu iestādēm, tādām kā administrācijas un aģentūras, kas atrodas visā Eiropā. Tas ir īpaši nodalīts telekomunikāciju tīkls. Pakalpojumu vadības centrs atrodas Bratislavā. Minētais tīkls ir mugurkaulītīks arī citām informācijas sistēmām brīvības, drošības un tiesiskuma telpā, piemēram, Šengenas informācijas sistēmai. EDAU atbalsta izvēli par labu tīklam *S-TESTA*, kas ir apliecinājis, ka ir uzticama informācijas apmaiņas sistēma.
25. Komisijas kā “*sui generis*” kontroliera atbildībai ir sekas arī saistībā ar piemērojāmām datu aizsardzības tiesībām un

uzraudzību. Regulas (EK) Nr. 45/2001 3. pantā ir teikts, ka “šo regulu piemēro attiecībā uz personas datu apstrādi visās Kopienas iestādēs un struktūrās, ciktāl minētā apstrāde notiek, pildot darbības, kas pilnībā vai daļēji ietilpst Kopienas tiesību aktu darbības jomā”.

26. Ja visas Komisijas veiktās apstrādes darbības vai daļa no tām ietilptu Kopienas tiesību aktu darbības jomā, nebūtu šaubu par Regulas (EK) Nr. 45/2001 piemērošanu. Jo īpaši minētās regulas 1. pantā ir noteikts, ka Kopienas iestādes un struktūras aizsargā fizisku personu pamattiesības un brīvības, un jo īpaši viņu tiesības uz privāto dzīvi saistībā ar personas datu apstrādi. Saskaņā ar minētās regulas 22. pantu Komisija “īsteno atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu tādu drošības līmeni, kas atbilst ar apstrādi saistītajam riskam un aizsargājamo personas datu īpatnībām”. Šīs darbības veic EDAU uzraudzībā.

27. Tomēr attiecībā uz šo konkrēto gadījumu un pretēji Šengenas informācijas sistēmai⁽²⁾ jānorāda, ka apstrādes darbību juridiskais pamats ir noteikts ES līguma VI sadaļā (trešais pīlārs). Tas nozīmē, ka Komisijas veiktajām apstrādes darbībām automātiski nepiemēro nedz Regulu (EK) Nr. 45/2001, nedz arī citas juridiskās sistēmas par datu aizsardzību un uzraudzību. Tas ir neveiksmīgi, jo datu subjektam acīmredzami trūkst aizsardzības, it īpaši, ja ņem vērā ar sodāmību saistīto personas datu apstrādes konfidencialo raksturu, kā redzams no Regulas (EK) Nr. 45/2001 10. panta 5. punkta, kur tādu datu apstrāde, kas saistīta ar sodāmību, ir kvalificēta kā apstrādes darbības, kurām var būt īpašs risks. Tas ir neveiksmīgi arī tāpēc, ka EDAU saskaņā ar citiem juridiskiem instrumentiem ir iesaistīts *S-TESTA* uzraudzībā. Šā iemesla dēļ EDAU ierosina pievienot lēmumam noteikumu⁽³⁾, ka Komisijas atbildībā veiktai personas datu apstrādei piemēro Regulu (EK) Nr. 45/2001.

Trešais elements: saslēguma programmatūra

28. Priekšlikumā ir nošķirta kopīgā tehniskā infrastruktūra datu bāzu saslēgšanai un saslēguma programmatūra. Kā minēts, dalībvalstis ir atbildīgas par saslēguma programmatūru. Saskaņā ar 11. apsvērumu Komisija var nodrošināt šo programmatūru, bet dalībvalstis, šķiet, var izvēlēties — piemērot šo programmatūru savas saslēguma programmatūras vietā vai ne.

⁽¹⁾ Skatīt 2005. gada 19. oktobra atzinumu par trim priekšlikumiem attiecībā uz otrās paaudzes Šengenas informācijas sistēmu (*SIS II*), (OV C 91, 19.4.2006., 38. lpp., 5.1. punkts).

⁽²⁾ Kā arī pretēji sistēmām *VIS* un *Eurodac*, kas pilnīgi ir Kopienas tiesību aktu darbības jomā.

⁽³⁾ Skatīt tajā pašā nozīmē trešā pīlāra 39. panta 6. punktu Padomes Lēmumā, ar ko izveido Eiropas Policijas biroju (Eiropolu), ar kuru ir nodrošināta Regulas (EK) Nr. 45/2001 piemērošana Eiropola darbinieku personas datu apstrādei (2008. gada 24. jūnija teksts, Padomes dok. Nr. 8706/08).

29. Rodas jautājums, kāpēc būtu jānodala atbildība par tehnisko infrastruktūru un atbildība par programmatūras saslēgšanu un kāpēc Komisijai nebūtu jāatbild par abiem pienākumiem. Patiešām, abi gadījumi attiecas uz tīklu starp dalībvalstu centrālajām iestādēm (tīkla valsts piekļuves punktiem), nevis uz informācijas apmaiņu pašās dalībvalstīs.

30. Šādas papildu atbildības piešķiršana Komisijai neietekmētu informācijas tehnoloģijas arhitektūras decentralizāciju, tomēr, no otras puses, apmaiņas efektivitātei būtu jābūt optimālai. Efektivitātes paaugstināšana no datu aizsardzības viedokļa ir nozīmīga datu kvalitātes dēļ: ir jāapmainās tikai ar būtiskiem datiem, un nav vajadzīga papildu informācija sistēmas nepilnību dēļ. Turklāt, ja atbildība par kopīgu komunikācijas infrastruktūru un saslēguma programmatūru ir uzticēta vienai iestādei, iespējams īstenot labāku sistēmas uzraudzību.

31. Tas ir vēl jo svarīgāk, ja ņem vērā, ka minētā programma-tūra būs apmaiņas instruments. Saslēguma programmatūras būtiskas funkcijas ir spēt pārbaudīt sūtītāja identitāti, kā arī lūgumu saderību un integritāti, un rezultātā ļaut lūgumus validēt. Tādēļ dalībvalstīs izmantoto programmatūru sadarb-spēja ir obligāts priekšnosacījums. Visām dalībvalstīm nav obligāti jāizmanto vienāda programmatūra (lai gan tas būtu vispraktiskākais risinājums), tomēr to programmatūrām ir jābūt pilnībā sadarb-spējīgām.

32. Priekšlikumā ir atzīta vajadzība saskaņot ar saslēguma programmatūru saistītos jautājumus. 6. pantā uzskaitītie īstenošanas pasākumi, kas jāpieņem, izmantojot komiteju procedūru, ietver, piemēram, procedūras, "lai pārbaudītu, vai lietojumprogrammatūra atbilst tehniskajām specifikācijām". 6. pantā minēts arī kopīgu protokolu kopums. Tomēr saslēguma programmatūrai šāds kopīgu protokolu kopums nav paredzēts. Tāpat 6. pantā nav paredzēta programmatūras sistēmas identifikācija.

33. Minēto iemeslu dēļ, lai paaugstinātu apmaiņas efektivitāti un drošumu, EDAU ierosina:

— pieņemt vismaz tādus īstenošanas pasākumus, kas nodrošina programmatūras sadarb-spēju;

— kā vēlāmāko variantu — tekstā iekļaut (visticamāk, ar komiteju procedūru) obligātu pienākumu Komisijai un dalībvalstīm izstrādāt vai apzināt programmatūras sistēmu, kas atbilst visām minētajām prasībām;

— tekstā paredzēt, ka Komisija būs atbildīga par saslēguma programmatūru.

V. CITI JAUTĀJUMI

Rokasgrāmata

34. Priekšlikuma 6. panta b) punktā paredzēts, ka rokasgrāmata, ko pieņem saskaņā ar komiteju procedūru, būs izklāstīta informācijas apmaiņas procedūra, "jo īpaši pievērsoties noziedzīgo nodarījumu izdarītāju identifikācijas kārtībai". EDAU interesējas, tieši kāda informācija šajā rokasgrāmata būs ietverta un vai tajā būs paredzēta identifikācija, izmantojot, piemēram, biometrijas datus.

35. EDAU uzsver, ka noziedzīgu nodarījumu izdarītāju identifikācijas dēļ nevajadzētu apmainīties ar personas datiem, kas pamatlēmumā nav skaidri noteikti. Turklāt minētajā rokasgrāmata būs jāparedz atbilstošas garantijas īpašu datu kategoriju, piemēram, biometrisko datu, apstrādei un nosūtīšanai.

Statistikas datu vākšana

36. Priekšlikuma 6. panta c) punktā un 8. pantā ietverta atsauce uz statistikas datu vākšanu, kas ir būtiska sastāvdaļa gan novērtējot datu apmaiņas sistēmas efektivitāti, gan arī uzraugot datu aizsardzības garantiju ievērošanu. Ņemot vērā visu minēto, EDAU iesaka līdzīgi citiem ar personas datu apmaiņu saistītiem juridiskiem instrumentiem ⁽¹⁾ sīkāk definēt vācamos statistikas datu elementus un pienācīgi ņemt vērā vajadzību nodrošināt datu aizsardzības uzraudzību. Piemēram, statistikas dati varētu skaidri ietvert tādu elementus kā lūgumu skaits par piekļuvi personas datiem vai par labojumu veikšanu tajos, atjaunināšanas procesa ilgums un pabeigtības pakāpe, tādu personu īpašības, kam ir piekļuve šādiem datiem, kā arī drošības pārkāpumu gadījumi. Turklāt statistikas dati un uz tiem balstīti ziņojumi būtu jādara pilnībā pieejami kompetentām datu aizsardzības iestādēm.

Datu apstrādes uzraudzības koordinēšana

37. 2006. gada 29. maija atzinumā attiecībā uz pamatlēmumu par sodāmības informācijas apmaiņu EDAU jau uzsvēra, ka priekšlikumā būtu jāapskata ne tikai sadarbība starp centrālajām iestādēm, bet arī sadarbība starp dažādām kompetentām datu aizsardzības iestādēm. Šī vajadzība ir kļuvusi vēl svarīgāka arī tādēļ, ka pēc sarunām par PLDA ir svītrots noteikums par darba grupas izveidi, kurā pulcētos ES datu aizsardzības iestādes un kas koordinētu to darbības attiecībā uz datu apstrādi, ko veic, policijas un tiesu iestādēm sadarbības krimināllietās.

⁽¹⁾ Skatīt, piemēram, 3. panta 3. un 4. punktu Padomes Regulā (EK) Nr. 2725/2000 (2000. gada 11. decembris) par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas Eurodac izveidi, lai efektīvi piemērotu Dublīnas Konvenciju.

38. Tādēļ, lai nodrošinātu iedarbīgu uzraudzību, kā arī labu no sodāmības reģistriem iegūtu datu pārrobežu apriti, starp kompetentām datu aizsardzības iestādēm būtu jāizveido atbilstīgi koordinēšanas mehānismi. Šajos mehānismos būtu jāņem vērā arī EDAU uzraudzības kompetence attiecībā uz *S-TESTA* infrastruktūru. Šos mehānismus varētu ietvert īpašos noteikumos vai pievienot īstenošanas pasākumiem, kas jāpieņem saskaņā ar priekšlikuma 6. pantu.

Tulkojumi

39. Priekšlikuma 6. un 8. apsvērumā, kā arī Komisijas paskaidrojuma rakstā minēta plaša automatiskās tulkošanas izmantošana. Kaut arī EDAU pauž gandarījumu par pasākumiem, kas vērsti uz nosūtītās informācijas abpusējas saprašanas uzlabošanu, tas arī norāda, ka ir svarīgi skaidri definēt un ierobežot automatiskās tulkošanas izmantošanu. Patiešām, kad būs precīzi priekšstulkotas minētā lēmuma pielikumā uzskaitītās noziedzīgo nodarījumu kategorijas, kopīgo kodu izmantošana ļaus valsts iestādēm lasīt minēto kategoriju automatiskos tulkojumus savā valsts valodā. Šāda automatiskās tulkošanas izmantošana ir lietderīgs instruments, kas, iespējams, veicinās attiecīgo noziedzīgo nodarījumu abpusēju saprašānu.
40. Tomēr automatiskās tulkošanas izmantošana, nosūtot informāciju, kas nav precīzi priekšstulkota, piemēram, papildu piezīmes vai specifiskācija, kuras pievienotas atsevišķos gadījumos, iespējams, var nevēlami ietekmēt nosūtītās informācijas — un līdz ar to arī uz tās pamata pieņemto lēmumu — kvalitāti, un tāpēc principā būtu novēršama. EDAU iesaka minēt šo jautājumu Padomes lēmuma apsvērumos.

VI. SECINĀJUMI

41. EDAU iesaka priekšlikuma apsvērumos iekļaut atsauci uz šo atzinumu.
42. Tiek ierosināts izmantot šo iespēju, lai pilnībā pielāgotu veidlapu atbilstīgi 11. pantam Padomes pamatlēmumā par sodāmības reģistriem, kurā nodalīta obligātā informācija, fakultatīvā informācija, papildu informācija un cita informācija.

43. EDAU atbalsta pašreizējo priekšlikumu, lai izveidotu *ECRIS*, ar nosacījumu, ka tiek ņemti vērā šajā atzinumā izklāstītie novērojumi, proti —

- juridiskas noteiktības labad tekstā būtu jāprecizē Komisijas atbildība par kopīgo komunikācijas infrastruktūru;
- lēmumam būtu jāpievieno noteikums, kurā noteiktu, ka Komisijas atbildībā veiktai personas datu apstrādei piemēro Regulu (EK) Nr. 45/2001;
- 6. pantā jāiekļauj atsauce uz augsta līmeņa datu aizsardzību kā priekšnoteikumu visu īstenošanas pasākumu pieņemšanai;
- apsvērumā būtu jāuzsver datu aizsardzības iestāžu nozīme saistībā ar īstenošanas pasākumiem un arī jāmudina datu aizsardzības iestādes sadarboties;
- ir jāpieņem īstenošanas pasākumi, lai nodrošinātu programmatūras sadarbību;
- Komisijai un dalībvalstīm būtu jāparedz (visticamāk, ar komiteju procedūru) obligāts pienākums izstrādāt vai apzināt programmatūras sistēmu, kas atbilst visām minētajām prasībām;
- tekstā būtu jāparedz, ka Komisija būs atbildīga par saslēguma programmatūru.

44. Būtu sīkāk jādefinē vācāmie statistikas elementi un jāņem vērā vajadzība nodrošināt datu aizsardzības uzraudzību.

45. Starp kompetentām datu aizsardzības iestādēm būtu jāizveido atbilstoši koordinēšanas mehānismi, ņemot vērā EDAU uzraudzības kompetenci attiecībā uz *S-TESTA* infrastruktūru.

46. Padomes lēmuma apsvērumos būtu jānorāda, ka automatisko tulkošanu nevajadzētu izmantot, lai nosūtītu informāciju, kas nav precīzi priekšstulkota.

Briselē, 2008. gada 16. septembrī

Peter HUSTINX

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs